

PRŮVODCE STUDIEM

pro 5. semestr bakalářského studijního programu

Informatika

v kombinované formě studia a. r. 2022/23

Ostrava, září 2022

Sestavila: RNDr. Eliška Ochodková, Ph.D.

Fakulta elektrotechniky a informatiky
VŠB – Technická univerzita Ostrava

Kontakty na tutorý

Adresa: FEI, 17. listopadu 2172/15, 708 00, Ostrava-Poruba

E-mail: jmeno.prijmeni@vsb.cz

Telefon: 59 732 xxxx ... poslední čtyřčíslí je uvedeno u jednotlivých tutorů

ZPG – Základy počítačové grafiky

Anotace

Cílem tohoto předmětu je seznámit posluchače se základními algoritmy z oblasti počítačové grafiky. Studenti budou seznámeni s principem a fungováním grafické karty a následně se budeme věnovat standardnímu vykreslovacímu řetězci. Realizace příkladů a zápočtových projektů bude v jazyce C++ a pomocí moderního OpenGL. Po absolvování předmětu budou studenti schopni vytvářet vlastní grafické aplikace a jednoduché hry v OpenGL.

Garant předmětu: Ing. Martin Němec, Ph.D. (EA436, 597 325 875, martin.nemec@vsb.cz)

Tutoři: Ing. Martin Němec, Ph.D. (EA436, 597 325 875, martin.nemec@vsb.cz)

Harmonogram pro akademický rok 2022/23 (zimní semestr):

- 1. tutoriál** 23.9.2022 Úvod po PG, rastrový a vektorový popis, generování objektů v rastru (interpolace). Úvod do standardního zobrazovacího řetězce.
Kontrola na příštím tutoriálu. Tutoriál je povinný.
- 2. Tutoriál** 7.10.2022 Reprezentace 3D objektů (polygonální, CSG, procedurální reprezentace). Vertex buffer object, index buffer object. Topologie. Grafické formáty pro popis objektů (OBJ, FBX apod.). Transformace v počítačové grafice. Promítání (perspektiva vs. ortogonální promítání), kamera.
Dopracujte jednotlivé části, tak abyste mohli na dalším cvičení pokračovat. Tutoriál je povinný.
- 3. tutoriál** 21.10.2022, Osvětlení, intenzita osvětlení, lokální osvětlovací modely (Lambert, Phong), globální osvětlovací modely, BRDF, radiozita, ray-tracing, ambient occlusion, stínování. Textury v OpenGL, texturovací jednotky. UV mapování.
Dopracujte jednotlivé části, tak abyste mohli na dalším cvičení pokračovat. Tutoriál je povinný.
- 4. tutoriál** 11.11.2022 Ořezání (clipping), rasterizace, z-buffer. Barva, lidské oko, barevné modely (RGB, CMY, atd.), světlo (bodové, reflektor, směrové, plošné), použití více světél.
Dopracujte jednotlivé části, tak abyste mohli na dalším cvičení pokračovat. Tutoriál je povinný.
- 5. tutoriál** 25.11.2022 Načítáním modelů pomocí knihovny Assimp. Načítání a mapování textur, míchání barev (blending).
Dopracujte jednotlivé části, tak abyste mohli na dalším cvičení pokračovat. Tutoriál je povinný.
- 6. tutoriál** 9.12.2022 Identifikace objektů pomocí stencil bufferu, vykreslování oblohy pomocí skyboxu nebo skydomu.
Dopracujte jednotlivé části, tak abyste mohli na dalším cvičení pokračovat. Tutoriál je povinný.

Výsledný projekt odevzdejte a obhajte na posledním tutoriálu nebo si s cvičícím domluvte náhradní termín.

Podmínky udělení zápočtu

Tvorba a obhájení zápočtového projektu, který budou posluchači průběžně vytvářet na tutoriálech. Projekt bude korespondovat s přednáškami. Projektem by měla být 3D aplikace s využitím moderního OpenGL a jednotlivých částí probíraných na tutoriálech. Projekt během svého vývoje průběžně konzultujte na jednotlivých cvičeních, kde bude také probíhat kontrola. Obhájení projektu proběhne na posledním tutoriálu.

Bodové hodnocení: Zápočet je hodnocen max. **45** body (min. **20** bodů).

Podmínky vykonání zkoušky

Podmínkou pro udělení zkoušky je napsání testu hodnoceno max. **25** body a vykonání ústní zkoušky max. **30** bodů.

Studijní materiály

Aktuální informace, podklady a materiály jsou zveřejněny na <http://lms.vsb.cz/>.

OSY – Operační systémy

Anotace: Předmět je určen pro studenty třetího ročníku kombinovaného studia informatiky. Náplň pokrývá základní oblast principů operačních systémů. Posluchači budou seznámeni stručně s historií OS, základními pojmy, s jádrem OS a jeho strukturou. Dále pak bude probírána problematika paralelního programování se zaměřením na synchronizaci pomocí jádra, problematika detekce a prevence uváznutí. Vysvětlena bude i řada dalších pojmů a principů: plánovací algoritmy, správa paměti, virtuální paměť, synchronní a asynchronní operace, vstupy a výstupy, ovladače, bezpečnost a ochrana dat a řada dalších.

Garant předmětu: Ing. Petr Olivka, Ph.D., tel. 59 699 7171, petr.olivka@vsb.cz, místnost EA406

Tutoři: Ing. Petr Olivka, Ph.D.

Harmonogram pro akademický rok 2022/23 (zimní semestr):

Jednotlivé tutoriály budou zaměřeny převážně k praxi, tedy programování. Na každý tutoriál je třeba se řádně seznámit s danou problematikou, a to nejen teoreticky, ale i prakticky. Dále budou zodpovězeny otázky studentů a krátký čas bude věnován tématům pro další tutoriál. Na tutoriálech 1, až 6 budou zadány ke zpracování příklady z dané problematiky a jejich řešení bude odevzdáno do následujícího tutoriálu. Úkoly budou hodnoceny 8 body.

- 1. Tutoriál (23. 9.) – povinný.** Na úvodním tutoriálu budou sděleny informace o organizaci studia předmětu a informace o náplni předmětu a základní prostředky OS pro práci. Pro první tutoriál je třeba si zopakovat základní příkazy OS Unix a být připraven na práci v tomto prostředí. Je potřeba si zopakovat jak v programu v jazyce C/C++ číst data ze standardního vstupu, zapisovat na standardní výstup i chybový výstup a zpracovat argumenty z příkazového řádku. Práce s manuálovými stránkami.
Před tutoriálem je potřeba ověřit funkčnost účtu v LDAP, zkontrolovat kvótu a pamatovat si heslo!
- 2. Tutoriál (7. 10.) – povinný.** Na tomto tutoriálu bude využívání přístupových práv k souborům. Vysvětlen bude princip vytváření procesů a použití rour. Dále přesměrování standardního vstup a výstupu mezi procesy.
- 3. Tutoriál (21. 10.) – povinný.** V rámci samostudia se posluchači seznámí s problémy souběhu, kritické sekce a jejich správné řešení. Na tutoriálu bude vysvětleno používání semaforů.
- 4. Tutoriál (11. 11.) – povinný.** Tento tutoriál bude věnován dalším principům pro tvorbu aplikací: vlákna a sokety. Tvorba aplikací klient-server, synchronizace mezi více zdroji.
- 5. Tutoriál (25. 11.) – povinný.** Tutoriál bude věnován dalším způsobům meziprocesní komunikace: fronta zpráv a sdílená paměť.
- 6. Tutoriál (9. 12.) – povinný.** Tutoriál bude věnován simulátoru procesů a plánovači úloh.

Podmínky udělení zápočtu

Zápočet bude udělen na základě úspěšného vypracování zadaných úkolů a dosažení potřebného minima bodů.

Podmínky vykonání zkoušky

Zkouška bude rozdělena na dvě části: praktickou, kdy budou potřeba vytvořit program dle zadání a pak část teoretická, která bude zkoušena ústní formou.

Za zkoušku je možno získat až 25+30 bodů, pro její uznání je třeba dosáhnout alespoň 28 (13+15) bodů.

Studijní materiály budou zveřejňovány na <http://poli.cs.vsb.cz/edu/osy>.

ZSU – Základy strojového učení.

Anotace: V předmětu se studenti obeznámí s vlastnostmi dat, jejich uložením a zpracováním. Dále se seznámí s metodami analýzy dat, strojového učení, umělé inteligence, interpretaci výsledků a jejich vizualizací. Přednášky se budou věnovat statistickým vlastnostem dat, metodami čištění a předzpracování dat. Dále pak teoretickému popisu metod zpracování dat, strojového učení a umělé inteligence. Studenti budou schopni sami rozhodnout, kdy je která metoda vhodná, jaké má předpoklady, jaký je její princip a jaké výstupy s ní lze získat. Znalosti pak budou ověřovány pomocí realizace jednotlivých úkolů a datovou analytikou nad daty.

Garant předmětu: prof. Ing. Jan Platoš, Ph.D. EA510, tel. 6000, jan.platos@vsb.cz

Tutoři: prof. Ing. Jan Platoš, Ph.D. EA510, tel. 6000, jan.platos@vsb.cz

Harmonogram pro akademický rok 2022/23 (zimní semestr):

1. tutoriál, EB406, 23.9.2022

Na úvodním tutoriálu se studenti seznámí s daty a z pohledu jejich zdrojů, způsobu sběru, druhu, vlastností. Dále budou seznámeni se statistickými vlastnostmi dat, jejich vyhodnocení a důsledků pro pozdější analýzu.

Úkol: Analyzovat zvolený dataset z pohledu typů dat a jejich vlastností, analýzu ve formě PDF dokumentu zaslat tutorovi nejpozději do data následujícího tutoriálu.

2. tutoriál, EB406, 7.10.2022

Studenti budou seznámeni s metodami reprezentace znalostí v počítači a základními algoritmy pro explorativní analýzu dat, jejich typů a vlastností. Zároveň budou schopni porozumět výstupům jednotlivých algoritmů a jejich dalšímu zpracování.

Úkol: Analyzovat zvolený dataset pomocí metod explorativní analýzy (učení bez učitele) a vstupy ve formě PDF dokumentu zaslat tutorovi nejpozději do data následujícího tutoriálu.

3. tutoriál, EB406, 21.10.2022

Na tutoriálu budou vysvětleny základní algoritmy pro strojové učení, jejich uplatnění nad daty, nutné prerekvizity a vlastnosti dat, které musí být splněny pro využití těchto algoritmů. Dále budou vysvětleny základní metody pro vyhodnocení přesnosti výsledků a úspěšnosti metod a stanovení důvěryhodnosti.

Úkol: Analyzovat zvolený dataset pomocí metod pro klasifikaci (učení s učitelem) a vstupy ve formě PDF dokumentu zaslat tutorovi nejpozději do data následujícího tutoriálu.

4. tutoriál, EB406, 11.11.2022

Základní metody vysvětlené na předchozím tutoriálu budou rozšířeny o další metody založené na složitějších principech a vlastnostech dat, kombinaci složitějších vlastností do nelineárních modelů pro analýzu dat.

5. tutoriál , EB406, 25.11.2022

Studenti budou seznámeni s možnostmi transformací dat, metodami redukce dimenze, projekce a dalšími.

Úkol: Vypracovat souhrnnou prezentaci, která bude přehledně ukazovat dosažené výsledky během absolvování předmětu a tu prezentovat na nebo po posledním tutoriálu.

6. tutoriál , EB406, 9.12.2021

Poslední tutoriál bude zaměřen na vizualizaci dat a výsledků dosažených metodami, které byly vysvětleny v předchozích tutoriálech, Budou ukázány možnosti zobrazení dat, pro zvýrazní jejich důležitých vlastností a nejlepší možnou prezentaci dosažených výsledků.

Podmínky udělení zápočtu

Pro získání zápočtu bude třeba realizovat 4 rozsáhlejší úlohy. Z každé úlohy bude sepsán report, který bude obsahovat popis problematiky, kterou řeší, popis metody která bude zvolena a popis a reprezentace výsledků. Cílem těchto úloh je ověřit, že studenti pochopili probíranou látku a jsou schopni tyto znalosti aplikovat v praxi nad testovacími nebo reálnými daty.

Podmínky vykonání zkoušky

Předmět je ukončen klasifikovaným zápočtem. Zkouška se neprovádí.

Studijní materiály

<http://homel.vsb.cz/~pla06/>

